

„Soča“ izhaja vsak petek in velja po pošti prejemana ali v Gorici na dcm pošiljana:

Vse leto . . . . . f. 4.
Pol leta . . . . . „ 2.
Četrt leta . . . . . „ 1.

Pri oznanilih in tako tudi pri „pov. s'anicah“ se plačuje za navadno tristo- no vrsto:

8 kr. če se tiska 1 krat
7 „ „ „ 2 „
6 „ „ „ 3 „
Za veče črke po prostorn.

SOČA

„Soča“ se dobiva po naročilih na Starem trgu v Gorici v pradedalnici G. Libarja v Semenških ulicah h. št. 10.

Dopisi naj se pošiljajo vrodništvu naročnika pa opravniku „Soča“, št. 5. Andreju Tabajnu Via Canonica N. 3 v št. Roku v Gorici.

Rokopisi se ne vračajo; dopisi naj se blagovoljno frankujejo. — Delavcem in drugim nepremožnim se naročnina nižja, ako se oglase pri opravniku.

Kako moramo ljubiti domovino?

Sv. Oče papež je vže spet poslal v kato- liški svet prekrasno pismo. Govori ta pot o dol- žnostih, katere imamo kot kristijani nasproti Bogu in bližnjemu. Trebalo bi pač spisati de- belo knjigo, da bi mogli razložiti vse modre nauke, ki nam jih tu podaja namestnik Kri- stusov.

Eno reč pa moramo pred vsem omeniti iz papeževga lista. Kaj se dandanes večkrat izgo- varja, kakor beseda, nam vsem sladka: domo- vina? Ljubimo domovino, sveto ji služimo! Tako se uči, tako se spodbuja od vseh strani. Prav.

Toda neredkokrat moramo slišati od novej- ših narodnjakov, da sv. cerkev ne goji domo- vinske ljubezni, da potemtakem goreči katoličani ne morejo biti pravi domoljubi; zatorej treba narode odtrgati od Rima, od papeža in škofov — potem še le bo cvela narodna stvar!

V omenjenem pismu govori papež tudi o domovini. Raznim dolžnostim, katere imajo kri- stijani, prišteva tudi ljubezen — do domovine. Malo sicer piše o tej ljubezni, a tako resnično, da njegove besede zapopadejo vse dobro, kar se dá o tem reči. Naj se li naša srca razširijo, naj se ogrejejo s čistim ognjem — domovinske ljubezni!

Čujmo besede sv. Očeta: „Čeznaravna ljubezen do cerkve in naravna ljube- zen do domovine ste prav za prav dvojki, in imati obe enega in istega očeta, namreč Boga... Smemo in mora- mo tedaj ljubiti same sebe, svojemu bližnjemu biti naklonjeni, ljubiti do- movino, v kateri smo rojeni, in oblast- niki.“

Ne smemo pa prezreti, kar dostavlja nez- motljivi učenik: „Vender pri tem ne zabimo cerkev ljubiti kot mater, in Boga samega z naj- pristrčnišo ljubeznijo, katere smo zmožni. To je naravni red naših dolžnosti.“

Recimo tedaj z družimi besedami: Ljubiti moramo Boga čez vse, domovino za Bogom in zaradi njega. Proti ničemer se dandanes, ko se toliko govori in piše o ljubezni do domovine in naroda, toliko ne greši, kakor proti temu redu.

In nas je ta pot napeljala, da o tem go- gorimo, nekaj stavkov, katere smo te dni brali v „Slovenskem Narodu“ o ljubezni do naroda. Naš dnevnik piše v imenu razumnih Slovencev: „V tem, da moramo svoj narod čez vse lju- biti, smo vsi edini.“ Zavrguje kot „krivo vero, da je pretiranost v narodnih vprašanjih škodljiva.“ Uči, „da mora biti slovenska narodnost fanatična in... tudi absolutna.“

To se pravi zgore postavljeni red zavreči. Potem bi se morala „največa in prva“ zapoved, katero je dal Jezus Kristus v evangelji, prena- rediti ter glasiti se, ne: Ljubi Gospoda, svojega Boga, ampak: ljubi narod in domovino iz vse- ga svojega srca... Druga zapoved pa bila bi še le: Ljubi svojega Boga.

Tak nauk je kriv, poguben.

Kaj je narod? Tistim, ki trdijo, da se mora ljubiti čez vse, absolutno, mora biti narod nekaj božjega, bog sam, ker le tega se sme čez vse ljubiti, kakor se je vsak kmet učil v katekizmu.

Nam pa narod ni Bog. Mi vemo, da če vmrjejo vsi Slovenci od prvega do zadnjega, slovenskega naroda ne bo več. Bog, ki je vstani vmreti ni bog; tako tudi narod slovenski ne. Zatorej, bodi ljubezen do naroda še tako sveta, nikdar se ga ne sme ljubiti čez vse, niti abso- lutno.

Ljubiti pa smemo i narod i domovino slo- vensko. Papež nas celó podučuje, da to je naša sveta dolžnost. A ljubiti moramo v pravem re- du: prej Boga in cerkev, potem narod in domovino.

Ako ljubimo tako, potem — uči sv. Oče papež — je nasprotje mej obojo ljubeznijo prav za prav nemogoče. In res, če je Bog sam dal nam domovino, dal nam stariše in sorod- niki, če je on sam vsadil nam v srce blagi čut domovinske ljubezni, kako bi pač grešili, ako gojimo ta čut, ljubeč domovino? S tem Bogu samemu služimo in ga čestimo, ker delamo tako, kakor je vstvaril in hotel on sam, ki je vstva- ril naravo takšno, in ne drugačno. Ravno tisti pa, ki so zatajili vero in ljubezen v Boga, tisti, katere dandanes imenujemo liberalce, ne vedo, niti zakaj, niti kako bi ljubili domovino. Če namreč Boga ni, kakor hočejo liberalci, zakaj bi potem spoštovali stariše, zakaj bi se žrtvovali, zakaj kri prelivali za domovino? Kdo je to za- povedal, kdo nam bo povrnil, kar žrtvujemo za domovino? Česa se ima pa bati tisti, ki domo- vine ne le ne ljubi, ampak jo celó izdaja? Kdo ga bo sodil, kdo kaznoval?.....

Ne, če ni Boga, potem tudi nimamo no- bene dolžnosti do domovine. Brezverci, liberalci so sovražniki domovine in naroda, akoravno imajo ti dve imeni vedno na jeziku. Kje najdemo v Avstriji največo domovinsko ljubezen? Pri Ti- rolcih; znano je, koliko krvi so vže oni prelili kakor za svojo ozo, tako tudi za širšo domovino, za Avstrijo. Zakaj? Zato ker so verni, pobožni katoličani. Kdo pa škili čez mejo, kdo izdaja Avstrijo? Brezverski liberalci vseh barv, vseh narodnosti. Zakaj? Zato ker ne verujejo na Boga, in tako ne vedo, da je ljubezen do do- movine dolžnost, za katero bo treba kdaj od- govarjati pred Bogom.

Posebno pa pri nas Slovencih se ljubezen do domovine ne more in ne dá ločiti od kato- liške vere in od ljubezni do svete cerkve. Kaj je domovina? vprašamo še enkrat. Domovina je kraj, v katerem smo se rodili in bili izrejeni. Tega kraja ne ljubimo toliko zaradi njega sa- mega, ampak bolj zato, ker tu prebivajo naši stariši, bratje in sestre, sorodniki. Čestitljiva in sveta nam je domovina, ker krije grobove na- ših dedov in pradedov. Oni so posvetili domačo zemljo sé svojim delovanjem, sé svojo krvjo, in ta zemlja nam hrani njih kosti. Spomin na njih dejanja nas veže do domovine, ker ona je, ka- ker pravi pesen:

„Stare slave dedovina.“

To je tista domovinska slava, ki nas budi, ogreva, navdušuje za domovino. V čem pa ob- stoji slava slovenske domovine? V bojih, ki so jih bili naši očetje proti Turčinu za sveto vero. Oni so bili nerušljiv zid, ob katerem so se raz- bijali napadi turške sile. Vzemimo slovenskemu narodu to slavo, potem nima več zgodovine, po- tem se je moramo res sramovati, domovine tako vboge, tako majhne, tako ozke; ker potem nam ne ostane nič, kakor kraške stene, slamnate kože, dolgovi — in koš puhlih fraz iz nemških in francozkih pisateljev, s katerimi so naši li- beralni pisatelji ošarili in popliltvili naše slov- stvo. Slava slovenske domovine je pognala iz tiste čeznaravne moči, s katero navdušuje, na- ganja h krepostnim činom katoliška vera. Po tej, in le po tej smo Slovenci, je domovina naša — slovenska. Kdor to vero zataji, se iz- neveri zgodovini, domovini slovenski, ker ruši edino vez, ki nas še veže na tisto vbogo, nes- rečno, zaničevano zemljo, ki jo imenujemo svo- jo. Oznanujete li evangelij absolutne narodnosti, brez vere in Boga; ko boste mladi rod odtujili Bogu in cerkvi, se bo sramoval osiromačene, raztrgane matere svoje, ki ne more svojim o- trokom dati ne zakladov ne bliščočih naslovov, ki jih ne more tolažiti kakor sé zaupanjem v Boga; tak rod se bo prodal v sužnost bogatemu tujcu, ki ima v obilnosti vsega, kar more po- želeti človek, kateri ne veruje v Boga in več- nost! In v sto letih ne bo nihče več govoril o Sloveniji!

Kam pridemo!

Z dežele 16. januarja.

Kmet sem, še precej lepo premoženje imam in prav lahko bi shajal, ako bi ne bilo treba zemlje največ s plujimi rokami obdelovati. Tako pa mi gre slabo, slabo do konca. Sinove imam sicer še mlade, pa vender bi mi lahko veliko pomagali, ko bi šolska postava tako trda ne bila. Kaj mislite, še pastirja si moram najeti, akoravno imam tri take v bliži. Odkar imamo gosp. učitelja, smo ostro kaznovani, ako ne pošiljamo otrok v šolo.

Da, pa misli bi posebno gospod iz mesta, da šolska postava vsaj deloma kmetu koristi; jaz pa mislim in mislim, a ne najdem koristi tudi naj ma- njše ne, ampak povsod le škodo.

Ne jaz sam, ampak vsak kmet, kateri ima že srečo pošiljati otroka v šolo k učitelju, t. j. v novo šolo, Vam bo enako povedal, namreč, da otrok, od- kar hodi v to šolo, doma nič več ne vboga, mi sta- riši mu nismo več gospodarji. — Od kod to pride, ne vem, trditi pa smem, da naši otroci pri nekaterih učiteljih veliko dobrega ne vidijo. Učiteljem je sko- rej vse dovoljeno, vsaj tako se nam zdi, in otrokom je obnašanje učiteljevo znano. Torej smelo trdim, da v tej zadevi se ne naučijo otroci od učitelja dosti dobrega. Kako pa bo tudi drugače? Iz moderno-liberalne šole je prišel, mlad je, neskušn, in kdo ga v tej zadevi nadzoruje?

Česa se pa otroci v novi šoli naučijo? Dokler hodijo v šolo, slišimo jih kaj zlobodirati, kako se dež in toča nareja, potem kaj o solncu, mesecu in svez- dah, tako da bi človek mislil, da se učijo pratice delati. Kader pa konča šolo, otrok je 14 let star, vprašaj ga, in prepiral se boš, da ne zna ne dobro brati, ne pisati, ne računati! Potem se stavi, ga

porabiti za kmetijsko delo: ni za rabo pri vsi dobri volji.

Kdor se do 14 leta kmetijskemu delu ni privadil, ne bo potem nikoli več priden kmetijski delavec. Recimo pa, da bi ti se dela prav dobro poprijel, koliko časa? Komaj se je delu privadil, mora k vojakom. Ko se domu vrne, pa daj mu priložnost in tu imaš novega gospodarja, ki ti ne zna še za drevo prijati!

O lepa prostost, ki jo dandanes uživamo! Do 14 let si državi v oblasti, vojaška leta tudi, in ko se misliš gospodarja, še le potem si pravi državni robotnik, ker delati moraš največ le za — davkarjo!

Pa davkarjo ne vzemi strogo v tom smislu, kajti niso le cesarski ali bolje državni davki, ki jih davkarja tirja, ampak tudi občinski, cestni, deželni, šolski in Bog ve še čegavi.

Kako davkarja, ki je c. k. vrad, do tega postaja pride, ne razumem; mislil sem pa vse večkrat na to in prišel sem do sicer nemerodajnega sklepa, da delajo zastopniki in voditelji (liberalni) na to, da nima kmeta nobeden drugi nadlegovati, kakor davkarja, da potem kmet odhinja: O davki, davki, ti me tlačijo! Ne, vsak kmet pa razume pod davkom tudi kaj drugega, kakor cesarske davke. Ko ne bi bilo tako, in da bi namreč davkarja le cesarske davke tirjala, kmet bi kmalu sprevidel, da ga domače stvari, od katerih ima malo ali nič dobička (da ne rečem škode) stanejo več, nego ga stanejo vsi c. k. vradniki, profesorji, vojaki, puške, kanoni, brodovi itd.

Med takimi domačimi stvarmi, nam pobere največ domača t. j. ljudska šola. V Gorickem okraju plačujemo vse zdaj 46 novcev na goldinar davka. Pa kaj še bo! Pomislite le, da števalo učiteljev ni še polno, da je še več takih krajev, kjer uči še smeraj duhovnik ali pa ni še šole. Kakor se bo naprej števalo učiteljev in šol množilo, tako bo rasla doklada za šole. Pa to ni še vse. Učitelji se potegujejo vse zdaj za višje plače. Za 10 let bodo pa več del oženjeni in očetje več otrok. Z družino ne bodo mogli živeti pri tej plači od 300 do 400 gl., ni dvomiti torej, da se jim bo morala plača povišati vsaj do 600 gl., kateri so tudi za zdrževanje družine ne le neobhodno potrebni, ampak še skromni.

Torej lepo upanje za vbozega kmeta! Ako primerimo, koliko nas vse stanejo ljudske šole in koliko nas bodo stale, s dobičkom, ki ga od njih imamo, ne vem, kaj bi si misliti morali od naših zastopnikov, ki so ob enem postavljajalci.

Zekaj li ne zadostovali za naše šole duhovniki, tega ni lahko razumeti. Zna li mladi učitelj več kakor duhovnik, in je li tudi posebne znanosti treba, da se naše otroke za potrebo brati, pisati in računati nauči? Kake vzroke imajo oni, ki zametujejo duhovnika kot ljudskega učitelja? Le eden je mogoč, ako si namreč mislijo: Svet je hudoben, svit i. t. d. in da bo v staru prihodnji mož s svetom meriti se, moramo ga vse kot otroka na to pripraviti. Vsak drug vzrok je piškav in pobije ga ta-le resnica: Ako je duhovnik dober za učitelja in svetovalca nam staršem, s tem, da nas uči v pridigah, pri spovedi in da nam svetuje pri vsaki priliki in okoliščini, zakaj bi njemu ne zaupali in prepustili tudi odgojo svojih otrok, kate. a je za praktično življenje potrebna?

Več silnih nasledkov imam pred očmi, ki nam bodo ljudske povzročilo, pa vseh ne bom popisal, le to še rečem: Da nam bodo po deželi in po hribih ljudske šole časom toliko širinaštvu (mizerije) nasejale, da bo groza.

Le pogledimo siromaštvo v vradnijskih družinah, in vendar imajo vradniki dvojno, trojno in še večjo plačo od učiteljske. Kaj še le bo v učiteljskih družinah? Ali menite, da se bodo družine učiteljev privadile le krompir in oblice jesti? Kaj pa bo iz učiteljskih otrok? Zemlje obdelovati ne, ker je ne bodo imeli. Rokodelstva se učiti? Pri kom? Torej v mesto in ker vse sem mora priti, naj gre v šolo, in šola stane. In ono pravico, ki imajo vradnijski, trgovski, rokodelski in kmetijski otroci do višjega izobraženja in doledno do boljšega življenja, je ne bomo očrneli tudi učiteljskim otrokom. Dobro naj pomislijo torej tisti, ki imajo besedo v stvari, kaj trosijo po deželi in po hribih.

Delavne moči se samji vedno bolj odtegujejo, med tem ko se v bogi zemlji smeraj veča bremena z nesrečnimi davki in še bolj z nesrečnimi dokladami nakladajo. Kam pridemo!

Dopisi.

Čepovski dne 17. januarja 1890. (Občni zbor, podpisovanje peticije). Katoliško-politiška čitalnica je imela dne 6. t. m. svoj dvajseti letni zbor. Stari odbor je dal račun o delovanju pret. leta. Potem je bil razgovor o vprašanji, kolikošne in kakošne kmetije naj spadajo pod novo postavo, ki hoče varovati raskosovanje kmetij srednje velikosti. Zbor je bil te misli, da naj bi se v vrsto „srednjih kmetij“ spravilo kar mogoče veliko kmetij; ter se je odločil za

gorske kraje za sledečo po domače izraženo mero ali okvir „srednjih kmetij“ rekli: pod postavo srednjih kmetij naj se pristejejo vse kmetije manjše od veleposestva do tistih, ki zamorejo rediti vsaj po dve govedi. Prav bi bilo, da bi tudi vsaki kraji objavili svoje želje glede obsega srednjih kmetij. Na ta način bi se deželnemu zboru podali najboljše in najprimernejši nasveti, ki bi bili vgođna podlaga za njegove sklepe.

Naj še dostavim, da peticija za slovensko gimnazijo se podpisuje z veliko navdušenostjo. Naše društvo je prejelo mnogo čestitk in pohval radi te peticije. Gotovo bodo vse občine vže tekoči mesec odpisale svoje podpise, mnoga pa jih je vže romalo v prestolno mesto. Vzajemni glas naroda bo gotovo odločilno vplival na sklepe visokega ministerstva. Da bi nas upanje ne prevarilo, pomoz Bog!

Tisti Rejec iz Cerkljanskega, ki je razdaljajal ponarejene petake in sprejemal v last tuje blago, je prišel v roke čepovanskim žandarjem, ki so ga 14. januarja oddali sodnji v roke.

V Tominu, 21. januarja. — Bral sem v slovenskem listu, ne vem več v katerem, da imajo v Tominu društvo, kateremu bi morali dati vsaj pošteno slovensko ime namesto doselanjega nemškega „Vorschönerungs-Verein“. Tisti, ki je poslal to novico mej ljudi, slišal je o društvu le praviti, družega pa nič. Kedor je bil kedaj v Tominu, vé, da ima ta kraj lepo lego in krasno okolico. Natorne lepote tega zgodovinsko imenitnega dela pokuzene grofije goriske pogrešajo pa še umetne polepševalne roke. Sedanji tominski glavar, preblagorodni grof Marezi, sprožil je brz, ko je prišel v naš kraj hvalovredno misel, naj bi se po vzgledu drugih krajev ustanovilo društvo, ki bi mej drugim oskrbovalo našim goram hodnejše steze in dajalo naši ravani sončnata sprehajališča. To društvo, ki ima na svojem pečatu pošten slovenski napis: „Društvo za olupšanje (dopisnik bi rekel: olupševanje) Tomina in okolice“ začelo je te dni vže delati in sicer v obližji našega trga.

Mej Tominom in Zatominom stoji osamljen, kopičast, od znojja do vrha z bukovjem in jelovjem obrašer 428 m. visok hrib — Grad.

Nekdanja pot okoli njega se je vmaknila lesovju in edina steza, ki vodi na njegov vrh, je prestrma, razorana in s koreninami starih bukev preprežena. Te dni so zmerili drugo blizo en meter široko pot, ki bo vodila prijatelje peškoraka vrh hriba k razvalinam nekdanjega tominskega gradu „Kozlov rob“. Če ne bo nagajalo vreme, dodelana bo v kakih 14 dneh. Da bo delo tudi mojstra hvalilo, za to nam je porok tukajšnji c. k. gozdni komisar g. Bratina, ki vé takim rečem glas in je delavcem marljiv voditelj. Tudi draga ne bo ta pot, ker sta gg. dr. Janez pl. Premerstein in J. Devetak svet, po katerem pojde, brezplačno prepustila društvu.

Izza sv. Gore. — Prave važnosti in koristi so v obče vse ceste za promet in za lahko medseobno obdevanje. Ceste se delijo v velike ali državne, v skladavne ali deželne in v občinske. Državne ceste popravlja in nadzoruje država sama, skladavne ceste popravlja in nadzoruje tako zvani cestni odbor v vsakem okraju, občinske ceste pa popravlja in nadzoruje vsaka posamezna občina v svojih občinskih katastrskih mejah s tlako ali z denarnim pokritjem stroškov. Dasiravno same občine nadzorujejo občinske ceste, vendar ima nad takimi nekako više nadzorstvo vlada, to je, okrajno glavarstvo, katero zamore vselj posamezne občine siliti, da svoje ceste zdržujejo v dobrem stanu, da bi se na njih ne dogajale kake nezgode ali celo smrtne nevarnosti.

Mej občinske ceste spadati tudi naši cesti, tako zvani: Grgar, Bate, Banjšice in Kal; ker ta cestna črta zvezuje vse zvane občine, a druga cestna črta zvezuje občino Grgar, en del občine Bate in en del občine Banjšice sv. Duha ter zove se cestna črta Favški-Kal, Madoni in Banjšice sv. Duha. Radi obeh cestnih črt je vže več letni prepir med posameznimi občinami; a glede tega prepira, ki ga imajo županstva med seboj, mora ljudstvo mnogo trpeti, ker obe občinski cesti sti zanemarjeni in nerabljivi. Marsikateri voznik je bil vže v nevarnosti, ko se mu je orodje podrobilo. Iz takega vzroka so c. kr. stražniki Čepovanske postaje vrožili pritožbo pri okrajnem glavarstvu v Gorici pred županstvu v Batah. Vsled te pritožbe se je nekotič ganila občina Bata ter napeljala je toliko zemlje in ilovice na obe cesti, da mora na njih voznik gotovo običati z vozom in živino, ter srečnega se more imenovati, če vidi volom roge moleti še iz blata. Gotovo sti zdaj obe cesti v slabšem stanu nego prej. Zbog tega je vendar županstvo v Batah sporočilo okrajnemu glavarstvu v Gorico z dopisom dne 14. novembra 1889 št. 410, da sti cesti popravljene in razširjene, da voz poleg voza lahko teče; in ni se sramovalo v svoji predčnosti županstvo v Batah Kanalski okrajni cestni odbor prositi odškodnine 233 gl. 66 kr. za vže popravljene

ne ceste! Nehote mora človek misliti, ko se po onih cestah, ali pa bolje rečeno, po onih kolovozih vozi, kako more županstvo v Batah take neresničnosti sporočati svojim predpostavljenim in še celo odškodnino od njih zahtevati! Častno in lepo bi bilo od vseh onih županstev, da bi se med sabo dogovorila ter prosila deželni zbor, da bi se ena izmed onih cest sprejela v skladavno cesto ali pa naj se obe tako popraviti, da bosti rabljivi in za vožnjo varni. Težke vozove moramo po njih voziti v Gorico in iz Gorice ne le po dnevi nego tudi v temni noči. Ko eksekutor s rudečo kapico pride in tirja nas davek, moramo peljati svoj pridelek v mesto, da ga v denar spravimo in davek z njim plačamo, torej tudi smemo zahtevati od okrajnega glavarstva, da bolje skrbi za naše občinske ceste kakor je dozdej skrbelo.

Več občinarjev.

Politični razgled.

Spravne poravnave mej zaupnimi možmi obeh narodnosti na Češkem so končane; in kakor zagotovljajo listi toliko polvradni, kakor tudi obeh strank, imele so najboljši vspeh, ker so se sporazumeli in zedinili v vseh točkah in vprašanjih, ki so skoz 30 let dajala povod vednemu narodnostnemu prepiru na Pemskem. Ker se zapisniki teh konferenc še niso objavili in ker so se zaupni možje med seboj zavezali varovati tajnost, dokler se ne objavijo, zato tudi ni vse res, kar listi pišejo o tem, kar se je pri konferencah govorilo, sklepalo in slednjič tudi dognalo. Ti zapisniki se bodo 26. t. m. pred vsem naznanili raznim klubom češkega dež. zbora, ki se je te dni zopet sešel v kratko zasedanje, da dovoli potrebni denar za dež. razstavo; 27. t. m. pa se razglasijo in objavijo tudi po listih. Kakor praški listi obeh strank poročajo, so se gospodje sporazumeli v tem, da se bodo v dež. zboru češkem ustanovile tri kurije ali skupščine, in sicer nemška, češka in veleposestnikov, in da se premeni doseđanji deželni volilni red. Od zdaj naprej bodo po nekem posebnem ključu, glede katerega so se tudi zedinili, one tri kurije, in ne več deželni zbor volili svoje zastopnike v deželni odbor in vse druge deželne ustanove ali vprave, v katere je do zdaj dež. zbor volil svoje zastopnike. Polvradni listi pravijo, da si je grof Taaffe s tem, da je srečno rešil to težavno nalogo, pridobil za državo neizmerne zasluge, in da se bode zgodovina povoljno spominjala tudi onih mož obeh strank, ki so pomagali dognati to patrijotično delo. Bog daj!

Tudi škof litomeriški je izdal prelep pastirski list groti proslavljenju magistra Husa; knez Schwarzenberg pa je zarad rogoviljenja Mladočehov, da se Husu postavi na dež. muzej spomeniška plošča, odložil predsedništvo pri onem muzeji, princ Schwarzenberg pa je kot ud istega muzeja tudi odstopil.

Kakor listi poročajo, se snide zopet državni zbor še le 3. februarja.

V ogrskem drž. zboru so skrajni levičarji pri razpravi proračuna zahtevali, da naj bi se njih honvedovci ne smatrali več kot del skupne armade, ali minister za deželno brambo jim je dal zaslužen odgovor.

V Turinu je vmrl princ Amedeo ali vojvoda Aosta; bil je brat italijanskega kralja Humberta. Rojen je bil l. 1845; l. 1859 in 1866 se je bojeval proti Avstriji in bil pri Kustoci lahko ranjen. Voljen je bil tudi španjskim kraljem, ali le malo časa je nosil krono, ker po kratkem vladanji je bil koj spoznal, da Španci ne marajo za tuje vladarje; zato se je prestolu odpovedal in zopet odpotoval na Italijansko. Pred malo dnevi oboli za influenco in na to zapljučnico, katera mu je prinesla tudi smrt. Vmrl je kot pravi katoličan, previden z vsemi zakramenti za vmirajoče.

Kakor se čitatelji še spominjajo, je skienila pred kratkim laška zbornica postavo, po kateri bi za naprej edino država oskrbovala vse nabožne ustanove (opere pie). Proti tej postavi je vže opetovano protestoval sv. Oče papež; in te dni je 236 italijanskih škofov iz-

dalo skupno pismo, v katerem pravijo, da je taka postava proti veri in pravici in da ona omejuje tudi prostost katoličanov, ki bi hoteli napraviti kako vstanovo. Dokler vlada loža na Laškem, cerkev nima pričakovati tam veselejših dni, in Crispi bode vže skrbel, da sprejme to krivično, proti cerkvi naperjeno postavo tudi italijanska gosposka zbornica ali senat.

Španski kralj Alfons XIII, o katerem smo zadnjikrat pisali, da je na smrt bolan, je zopet okreval; med tem se je tudi rešila ministerska kriza; predsednik ministerstvu bode zopet Sagasta.

Bismark bolj in bolj spoznava, da je vil, kulturni boj Nemčiji le na kvar, zato tudi nemški drž. zbor polagoma odpravlja postave, ki so se bile, ko je najbolj divjal oni boj, sklenile proti katoličanom. Tako se je pretekli teden odpravila postava, vsaka katere so morali katoliški bogoslovci k vojaškim vajam. Od zdaj naprej se ne bodo bogoslovci dokler študirajo, več silili k onim vajam; ko da prejmejo subdijakonat, bodo oproščeni od vsake vojaške službe. Na predlog posl. Windhorsta se je razveljavila tudi tista postava, vsled katere je moral vsak katoliški duhovnik zapustiti Nemčijo in iti iz svoje domovine, če se je pregrešil zoper nekatere postave, ki so se bile za kulturnega boja sklenile zoper katoličane. Ker se bodo v kratkem vršile nove volitve v nemški drž. zbor, zato delajo vže vse stranke svoje priprave; tudi katoliški centrum je vže izdal oklic do volibcev, v katerem jih pozivlje, da naj se vdeleže volitev in da glasujejo za kandidate, katere jim bodo priporočali zaupni možje.

Domače in razne vesti.

Vmrl je veleč. g. France Le'an, župnik v Smarjah, 20. jan. ob 5. uri zjutraj, v 44. letu svoje starosti. Kot kaplan je nekdanj pastiroval v Komnu, potem je bil vikar v Ravnicah. Lansko poletje, dne 11. junija, je bil vmeščen za faro v Smarjah. Vže v Ravnicah je bil hudo bolan in se je vže s smrtjo bojeval, a sedaj ga je ona premagala. Dobil je pljučnico in po desetdnevni bolezni je sklenil življenje. Pogreb je bil v sredo ob 10. uri zjutraj. Zalost faranov je velika. Rajkega smo dobro poznali; bil je res blag, miren značaj. V svojem pastirovanju ni menda, imel sovražnika; z prirojeno krotkostjo in ljubeznjivostjo si je prikupil srca vseh. Daj mu Bog večno plačilo!

Vmrl je tudi veleč. g. Anton Marizza, vikar v Brumi pri Gradišči, v soboto ob 10. uri zjutraj. V pastirovanju je dosegel 80. leto starosti. Bil je goreč, častiljiv duhoven, ki je živel le svojemu poklicu; zato ga je ljudstvo goreče ljubilo. Naj po dolgem trudu 57 letnega duhovniškega delovanja vživa pokoj in plačilo v nebesih!

Novi dunajski nadškof je vže imenovan od cesarja, namreč dosedajni titul. škof c. kr. vojske dr. Anton Gruscha. Hvalijo gorečnost in delavnost novega nadškofa. Veliko zaslug si je pridobil posebno s povpeševanjem raznih društev za obrtnike in delavce katoliške. Avstrijski katoličani smejo biti veseli in hvaležni Bogu, da je na tako odlično in vplivno mesto poklical tako izvrstnega moža.

Krški škof, prem. g. Frančišek Feretič, je praznoval 1. t. m. na tistem petdesetletnico svojega mašništva.

Presv. cesarica je podarila, kakor poročajo tržaški listi, vsled zadnjega bivanja v Miramaru, tržaškim vbožcem 200 gl.

Irredenta ima v tržaškem mestnem starešinstvu veliko zaslombo. Kakor smo vže poročali, zabranilo je namestništvu, da bi se prejeljal pepel irredentista Reverre-ja v Trst. Toda kaj stori starešinstvo? Na predlog dr. D'Angeli-ja sklene, naj se dela na to, da se razveljavi zabramba namestništvena in da se irredentovcu Reverre-ju postavi spomenik.

Predlog je zagovarjal tudi Luzzatto. Zakaj? No, Luzzatto je jud. Reverre je bil jud in irredentist!

Železnica Logatec-Gorica. Piše se nam iz Ajdovščine:

Župnštva ajdovskega okraja privedijo dne 26. t. m. ob 2 uri po p. javni shod v gostivni »pri Rebek-u« v Potočah z namenom, da sestavijo prošnjo do visoke vlade za zgradbo železne ceste od Logatca do Gorice skozi vipavsko dolino.

To, za povzdigo blagostanja vipavske doline zelo važno vprašanje, privabilo bode gotovo veliko število prebivalcev k temu shodu, kateremu želimo naj boljsega vspeha.

Slovenščina v tržaškem vradnem listu. V II. kvartu 1889 prošnje za podaljšanja 11 oziroma 12 urnega delovnega časa v smislu § 96 a postave 8 marza 1885 derž. zak. št. 22 o b e t o v n i m oblastvam niso prišli niti so bili od njih podeljene take dovoljenja.

C. k. nam namestništvo v Trstu. Kdaj bo tržaška vlada vendar poskrbela, da bodo oznanila v njenem listu vsaj tak, da bomo razumeli, kaj pravijo. Vradni list tudi toliko nese, da bi tiskarna lahko vzdrževala slovenskega stavca.

Zaprlj so znanega Rojica, ki je v društvu z nekim Maganjo iz Cerknega petake ponarejal. V zdnjem času posebej je krožilo mnogo takih petakov zlasti po Tominskem. Maganja jo je pobrisal.

Blizo Sel pri Komnu so našli na pol razjedeno, novorojeno dete C. k. žendarmija je nezakonno mater, neko Frančiško Ferfolja, vže našla, katera je tudi priznala, da je sama dete sadušila in je na polje nesla. Odpeljali so jo v zapor.

Potres šlišali so 14. t. m. v nekaterih krajih na Kranjskem in Koroškem. V Celovcu je bil buje zelo močan, kajti budil je vže speče ljudi. Mestno gledališče je bilo napolajeno, ko so šlišali poslušavci neko šviganje in gromenje, na kar so nekateri mislili, da je nastal ogenj v gledališči; ljudstvo je drlo prestrašeno ven na prasto. Kaker se nam poroča, čul se je potres tudi v Bovcu.

Litomeriški škof je izdal tudi, kakor drugi škofje na Češkem, pastirski list, v katerem opomina vernike, naj se ne dajo zasleptiti od znanih častivoev heretika Jana Husa.

Od 1 februarja 1890 naprej se ne bo smelo pisati na prednjo stran dopisnic družega ko naslov. To naredbo je izdal minister s porazumljenjem ogrskega trgovskega ministra.

Dom in Svet. Prva številka tega lista izšla je s sledočo vsebino:

1. V cerkniškem jezoru. 2. Enaki in različni poti. I. Bužji volek. 3. Sestra Vincencija. 4. Seluka slika. 5. Kurent. 6. Sentjanževac. 7. Pisma iz slovenskih krajev. 8. Domovina. 9. Alegorija. 10. Črtice o rokovanjih. 11. Schopenhauer. 12. Nekaj porabnih mislij o slovenščini. 13. Čutno predstavljanje pa mišljenje. 14. Slovstvo. 15. Cvetje in sad. 16. Raspis nagraje. — Propričani smo, da bode list dovršil svojo nalogo, ako bode tako napredoval; temu pa nam je porok ime veleč. g. vrednika. — »Dom in svet« izhaja dne 20. vsakega meseca na dveh polah in stane za celo leto 2 gl., za pol leta 1 gl. Naročuje se: Vredništvo »Dom in Svet«. Ljubljana, Marijanišče.

Nove goldinarje dobimo v kratkem. Ker so bili prejšnji slabo izdelani in so se dali lahko ponarejati, dala je vlada nove napraviti, pri katerih bode gladek in svetel papir in tisek razločniši.

Konfesionalna šola ni še zaspala, kakor bi hoteli radi liberalci. Katoliško društvo za Niže Avstrijsko, katero je razširjeno po vsi deželi, sklenilo je enoglasno poslati peticojo gosposki zbornici za konfesionalno šolo.

Gregorijansko papeževu vseučilišče ima letos izvanredno veliko število poslušavcev. Predno je italijanska vlada vzela Rim papežu, imelo je vseučilišče 711 poslušavcev, kmalu potem skrcilo se je število na 190, a letos jih šteje 781. Na vseučilišči je zastopanih sedemnajst narodnosti.

Velika beda vlada mej nižim ljudstvom v Italiji. V Rimu samem kar mrgoli revežev, a vlada jim ne more pomagati, mestna blagajnica pa je — prazna. Nedavno je Crispi zapovedal, da ne smejo vnanji delavci več v Rim, ker jim nima dati dela. Zraven tega se je začela klatiti po mestu neka roparska družal, ki napada ljudi na cesti skoraj o beljem dnevu. Res, to je obljubljena dežela, po kateri se nekotjim še vedno sline sedijo!

Nova braziljska vlada je odpravila zrelostne izpite, da si na ta način pridobi simpatije učeče se mladine. Pod nezrelo vlado so zrelosti izpiti — utopija.

V zaboji v Pariz! Krojač Herman Zeitung z Dunaja bi bil šel rad v Pariz, a revež se je vstrašil velike svote, katero treba imeti za pot v glavno mesto Francozke. Zmislil si je zvijačo. Dal si je napraviti velik zaboj, podoben rakvi. V zaboj dejal je oblanja, tri steklenice piva, par klobas in nekaj kruha. Potem je vzkazal znanemu postrežčeku, naj pride po zaboj in ga pelje na kolodvor. Na zaboj napisal: »Hermann Zeitung, Paris, poste restante. Zraven je še pristavil, da se mora ravnati previdno s zabojem, ker je notri steklo. Potem je šel sam v za-

boj, zaprl pokrov in se vlegel notri. Postrežček je prišel, vzal zaboj in ga peljal na kolodvor, ne da bi vedel, kaj je notri. V 38 urah bil je krojač v Parizu. Ko so peljali zaboj na pošto, se je vzdig, odprl pokrov in hotel zbožati. Ali prijeli so ga in zaprlj, ker ni imel denarja, da bi plačal poštnino. Seveda se je mnogo ljudstva zbralo, ki je občudovalo zvitega krojača. — Vredništvo lista »Petit Journal« plačalo je zanj 50 frankov poštnine in krojač je bil izpuščen.

Čudna oporoka. Rajaki Goldberger v Budapešti je zapustil svoje premoženje siromakom, s pristavkom, da se takrat razdeli kader se bo tako naraslo, da se z njim obdari lahko vse vboge po celem svetu. Sodnija je seveda zavrgla oporoko in postavila za dediče bližnje sorodnike.

Tople zime. Tako toplih zim ni bilo veliko kakor letos. Leto 1289 ni imelo nobene zime, l. 1421 so bile šroknje zrale vže meseca aprila in grozdje junija. Zima l. 1538 je bila tako mila, da so je na vrtilih in travnikih vse razovetalo. Zadoje tople zime, ki jih imajo opazovavci vremena zapisane, so bile l. 1781, 1807, 1822.

Samomor se bolj pogostoma nehaja na severovzhodu in redkeje v jugo-zahodu. Na 1.000.000 prebivalcev pride od leta 1884-1889 na Hanovrskem 144, na Pruskem 182, na Francoškem 125, na Češkem 100, na Bavarskem 80, na Angleškem 75, v Avstriji 70, na Kranjskem 18, na Dalmatinskem 12, na Portugalskem 7. Samomor je mimo tega bolj pogostoma pri protestantih, redkejšo pri katoličanah.

V Goldbergu v pruski Šleziji sta vila 14. t. m. dva leva iz kletke in pobegnila v gord. To je ljudstvo tako prestrašilo, da si ni upal nihče iz hiše. Napravili so lov nanjo, in neki žendarm je vstrelil jednega. Drugi so še okoli klati in provzročuje mej prebivalci veliko strahu.

Kolera. Ruski listi pravijo, da je v Perziji kolera in da je ni niti huda zima pregnala. Oblastva v Kavkazu bi jo na vsaki način rada preprečila, da ne pride na Rusko. Merda je pa vendar res, kakor govore nekateri, da je influenza le oznanjevalka kolere. Po perzijskih poročilih jih vmira sicer malo; gotovega pa ne ališimo veliko iz tistih krajev.

Vino. Največ vina se gotovo popije tam, kjer je doma. Proračunilo se je, da pride na vsacega Sloveka (na leto) na Španskem 180 litrov, na Francoškem 115, na Laškem 109, na Portugalskem 108, na Grškem 84, na Avstrijskem 65, na Bavarskem 12, na Ruskem 4, na Švedskem 2 litra.

»Goriška ljudska posojilnica« je imela svoj letni občni zbor včeraj ob 11. uri predpoldne. Tajnikovo poročilo se je vzele s pohvalo na znanje. Letni račun se je odobril brez opombe. Čisti dobiček 1514 gl. 75 kr. razdelil se je tako, da dobi ravnateljstvo postavni del 75 gl. 74 kr., deležniki 50% dividendo od svojih deležev 631 gl. 98 kr. in rezervni zalog ostali znesek 807 gl. 03 kr. V ravnateljstvo so bili voljeni z vszklikom: dr. Nik. Topklic, mons. Kravanja, dr. A. Gregorčič, Fr. Ferfila in Iv. Berbuč, — v nadzorstvo pa: mons. Jos. Marušič, dr. Al. Rojic, Filip Kramar, And. Kocijančič in Iv. Pirjevec. Promot vsoga leta je znašal 94.517 gl. 45 kr.

Nova škropilnica proti peronospori po sistemu vinskih pump, je na ogled razpostavljena na slovenskem addeku dež. kmetijske šole v Gorici in pri gos. Andreji Kocijančiči v Podgori.

Ona deluje izvrstno, veliko nagleje, kakor vse dosedanje in se ne pokvarja. Postavimo jo lahko na vsako posodo, iz katere pumpa zajema tekočino in jo razširja, kamor je treba. Kdor bi želel, naročiti si takih škropilnic, naj se oglasi pri v o d s t v u omenjene šole ali pri gosp. K o c j a n č i č - i, kjer se pozvedo vsi pogoji.

Ker se aparati izdelujejo sproti, kakor dobiva tovarnica naročila, je treba podvizati z naročili, da se more škropilnice dobiti še o pravem času.

Odgovor na odgovor. Prav ob isti uri, ko je izšel zadnji naš list, v katerem smo vže v drugo stavili do »Nove Soče« prošnjo in poziv, da bi se nam vže vendar enkrat naznanila i m e n a tistih gorriških ovaduhov, ki so hoteli pregnati iz Gorice dva odlična rodoljuba, nam je naznanila »Nova Soča«, da ne more vstreti naši želji, češ, da gospodom pri stari »Soči« so bila ona imena mnogo prej znana, kakor nji. — No, to je lahek odgovor; da bi bili le tudi mi z njim zadovoljni! Vže skoz tri mesece sem se piše o nekih ovaduhih in lovskih psih; začela je bila pisati o nekem ovajanju stara »Soča«, ko je še dr. Gregorčič bil za njo porok v tiskarni; isto nadaljuje zdaj »Nova Soča« skoraj v vsaki številki; o teh ovaduhih so se čitali dopisi v tržaški »Edinosti« in »Slov. Narodu«. Iz vseh teh časnih pojavov je bilo razvideti in se je dalo sklepati, kakor da bi bili ti ovaduhi možje naše stranke; ali z imeni se ni upal nihče na dan, ampak vae pisarjenje o tej stvari je bilo neko pavšalno sumničenje nekaterih oseb. Ni tedaj čuda, da je nam pošla potpeš-

ljivo, da smo se naveličali tega dressaja in vednega sumničenja in da smo na to pohlevno popražali „Novo Soča“, naj se vendar enkrat naznanijo imena teh ovaduhov, da je bode spoznalo tudi drugo občinstvo. In kak odgovor smo dobili na svoj poziv? „Nova Soča“ pravi: mi ne povemo imen. Ker tedaj ona molči in ne tudi „ovajena“, gospoda se nista oglasila, naj govorimo pa mi ter povemo kar naravnost: tisti ovaduhiaso bili in so še v taboru „Nove Soče“. Nekatero gospodo so ovadili letošnji dopisi v „Edinosti“ in „Slov. Narodu“, kakor tudi dobre znanca mislila, o kateri je tudi „Corriere“ parkrat pisal. Vse pa, kar je pisala o tem ovajenju „Nova Soča“, so za njo pogrevali tudi drugi listi, in kar je še huje, da se je pri tem, kakor smo morali razumeti in tudi misliti, vedno merilo in oikalo na dva takojšnja semeniška profesorja, je bilo — in to sogovornjama, pa tudi lahko spridamo — od koles do kraja zlagano, grdo sumničenje in neustransko obrekovanje. — Toliko smo hoteli na vedratno izjavljanje enkrat za vselej naznaniti nekaterim gospodom od „Nove Soče“, katerih nočemo še enkrat z imenom navajati...

Ta naj le še vsakega opozorimo na rek sv. Avgustina: „Non remittitur peccatum, nisi restitatur ablatum“.

Kedo je prost in kedo je odvisen. Vmivaj morca, kakor hočeš, on ti boje ne spremeni in ostane vedno drn. Taka je tudi z „Novo Sočo“. Večkrat smo zagotavljali in naši čitatelji so se morali tudi vse sami prepričati, da ne služimo osebam; le „Novi Soči“ to nikakor ne gre v glavo, ter še vedno trdi — veruje tudi ona ne — da smo dr. Tonklijevi hlapci; pa ona si misli: le sumničimo dalje, tudi to nekaj pomaga. Kedor je naš list pastjivo čital, je moral vse zapaziti, da se mi do sedaj z dr. Tonklijem niti pečali nismo; njegovo ime je parkrat stalo v našem listu, in sicer takrat, ko je šlo za vprašanje, čegava je „Soča“, in ko smo ga v poročilih dež. zbora imenovali z drugimi poslušali vrod. S tem sicer nočemo reči, da bodemo tudi za naprej popolnoma molčali o njem; marš mi bodemo v „Soči“ kot političnem listu zabelježevali njegovo delovanje in je hvalili ali grajali, kakor se bode po našem prepričanju zdelo nam hvale ali graje vredno. Mi bodemo na vse strani pravični, in ne pristranski, kakor nekdo, ki je na dolgo in široko, da se je vse vsakemu gabilo, opisoval vsako veselico, vsak ples in banket svojega društva, zraven pa preziral ali pa celo po svojem zavijal in tolmačil drugih delovanje. On je vse vedel, zakaj dela tako. Take prostosti, kakor je naša. „Nova Soča“ niti razumeti ne more, ker je sama zvezana na vse strani in za to cela vatanovljena, da služi in hlapčuje samo edni osebi; saj je bil, kakor se zdi, še njen vrednik le za to poklican v Gorico, da bi dr. Gregorčiču pripravil in gladiil pot v dež. odbor in na to polagoma v drž. zbor. Ko bi dr. Gregorčiča ne bilo, bi „Nova Soča“ menda ne vedela o čem pisati; saj objavlja le došle mu sošalnice in čestitke in bojimo se, da bodemo v kratkem tudi čitali pnatishjeno pisemce, katero smo mi mi (pred leti pisali in v katerem smo ga pozdravljali čez hribe in doline“ in mu zagotavljali prijateljstvo do „hladnega groba“. Vse tedaj, draga sestrica, poglej prej po svojih predalih, začni prej pometati pred lastnim pragom, potem še pridi in poduči nas, kaj je prostost in kaj odvisnost.

Molčali smo po novem letu, kar je bilo mogoče, ker upali smo, da s priznanjem privabimo spet mir in vgladimo pot do toliko zaslepane sprave. Vrgli smo marsikaj v koš. Odklonili smo zaupnico, ki se nani je snovala... A „Nova Soča“? Kam mora privedti pisava, kakoršno vse spet nahajamo v njeni zadnji številki? Ne dražite, nas! Vedite, da dr. Mahnič ničesar ne izgubi, če bi ga tudi postavili pred vrata...

„Slovenski Narod“ proti dr. Mahnič: „Mi se s prisuodenjaji, katere kuha goriski „rinski katolik“ v dr. Tonklija lonce, nismo radi nikdar pečali... V tem, da moramo svoj mir čez vse ljubiti, smo jedini vsi... Naš list je od nekdanj zastopal načelo, da mora biti slovenska narodnost fanatična, in če hoče dr. Mahnič, tudi absolutna... Če bo kdo pričel oznanovati krivo vero, da je pretiranost v narodnih vprašanjih škodljiva, ga bomo vselej šteli mej najhujše sovražnike svojega naroda. Tak slovek je slep, tega moramo zatreti kakor gada. In če tak prok nosi duhovsko obleko ali pa še celo purpur prelata, to nič ne dá: „hic niger est, hunc tu, Romane, caveto!“ Brez vsmiljenja po njem! In kakor volka v logu morali bi ga zasledovati vsi... Mi bi se tudi danes ne bili pečali z dr. Mahničem, da ni tu odkril svoje ovreje kože, ter nam pokazal rias, ki tiči v njem... Veseli nas, da je prorok Gorški nam svoj koran nekoliko globokeje odprl... Ti ljudje bi radi zatrli mej Slovenci vsako knjigo, izvzemši molitvenih knjižic, koje zalagata Nieman in „Katoška tiskarna“,

zatrli bi radi vsako društvo, izvsemši bratovščine... In ker ti ljudje dobro čutijo, da z grčanko svojega duha ne morejo vsega skup stolči, potem pa kličejo vlado na pomoč: češ, pridi ti, ti si močna in zadavi narodna društva in v ječo vrzi pretirane Slovence! Da ima skrajna Gorška stranka malo srca do naroda, mislili smo zmirom. Da pa je njeno srce tako ostudno, kakor se je sedaj pokazalo dr. Mahnič izpod njegovega plašča, tega do danes nismo vedeli... Zdaj vemo, kateri so zadnji cilji skrajne stranke mladih duhovnikov, da ta stranka ničesar drugega ne namerjava nego s pomočjo vlade... zadušiti mej Slovenci narodno zavest... Kdor je poščen Slovenec, s takimi ljudmi se ne brati! Kdor je zavesten Slovenec, nosil bode zmirom brucea meč ter ga sukaj proti tej stranki, ki je sedaj po svoji prvi glavi jazno in očitno izrekla svoje sovražstvo proti slovenski narodnosti. Če pride v vaš sredo, ki bi vam hvalil to stranko, vrzite ga skozi vrata, in če so tik vrat še stopnjice, vrzite ga tudi po stopnjicah navzdol, da ga nikdar več nazaj ne bode. Pri tem ne glejte na obleko, naj je taka ali taka. V njej tiči izdajalec slovenskega naroda, ki služi vsaki pošteni slovenski družbi v sramoto in gaju.“

Za kratek čas.

V šoli. Učitelj. Povej mi, Mirko, je li Krajnska svobodna dežela?

Mirko. Ko bi bila svobodna, bi nas ne stepli, če ne pridemo v šolo.

Dobro mu je dal! V neki družbi je rekel gospod F., da dajo starši le svoje neumne sinove za duhovski stan. Duhovnik, ki je sedel slučajno pri istej mizi, mu pa odgovori: „Gospod F.; vaši starši niso bili le teh misli!“

V neki vasi so si sezidali kmetje novo cesto na lastne stroške. Pride pa advokat iz bližnjega trga, si ugleda cesto in reče županu tiste vasi: „Če prav vas ta cesta veliko stane, vendar ne pelje v nebesa.“ „Prav imate“, odvrnil je župan, „ako bi v nebesa peljala, bi ne videl vas na nji.“

Dijak je bil zavoljo pijanosti z zaporom kazno-

van. V zaporu si krati čas s tem, da čita na zidu zapisana imena svojih prednikov. Med njimi najde tudi ime svojega očeta. Misleč, kjer je oče, tam mora biti tudi sin, dostavi: „in sin.“

Po dolgi suši dež zemljo dobro namoči. „No,“ pravi nekdo, „zdaj pride golovo vse iz zemlje, kar že notri.“ „Bog obvarnj“, pravi drugi „jaz imam tri žene v zemlji.“

Vbog šolarček je v hudem božičnem mrazu po mestnih ulicah prepeval: „Iz visokih nebes sem prišel sem do!“ Stara ženica, ki ga vidi, mu reče: „Vbogo revče, zakaj nisi v nebesih ostalo, tam bi te ne bilo zeblo!“

Razglas.

Ker je visoko c. kr. namestništvo z razglasom z dne 5. listopada t. l. št. 24.627, po tej mestnej občini zaproseno preloženje tukaj obstoječih živinskih sejmov odobrilo, tako se bodo zdaj vršili v Celji letni in odosno živinski sejmji sledeče:

Na prvi torek mescev prosinec (Janer), svečan (Februar), mali traven (April) in veliki traven (Maj) živinski in konjski sejmji; na sredopostno saboto potem dne 21. vinotoka (October) in 30. listopada (November) letni in ob ednem živinski in konjski sejmji.

Pade na eden teh dnevov nedelja ali praznik, tako se bode vršil semenj na prihodnji delavni dan.

Kar se s tem v splošno znanje prijavi.

Mestni urad Celjski, dne 10. listopada 1889.

cesarski svetovavec in župan:

Dr. Neckermann.

VINO BELO in ČRNO

lastnega pridelka od leta 1888 in 1889

prodaja

SIGFRID GIRONCOLI

Šent-Peter pri Gorici
Villa Netty.

HILARIJANSKA TISKARNA

v Gorici, v nunskih ulicah h. št. 14,

sprejema v tisk knjige, knjižice, časnike, vizitne liste, vabila, okrožnice, sonete, peti cije, cenike, jedilne liste, bolete, vozne in mrtvaške liste, žalna pisca in vsakoršna dela, ki spadajo v delokrog tiskarske umetnosti po prav nizkih cenah.

Tiskarna ima v zalogi vsakovrstnih tiskanic za cerkveno rabo, kakor: za spričevala, račune, dnevnik, zapisnike, pregledne, razkaze, posnetke, kanonske table, matice (matrike) za krst, birmo, zakon, smrt, velikonočne liste, kakor tudi za popis duš (status) v latinskem, slovenskem, italijanskem in nemškem jeziku itd. itd.

Tiskarna daje poročstvo za natančno in hitro postrežbo in za nizkost cen.